

MLSNA, P. a kol. Hospodářská soutěž a veřejné zakázky. Synergie a průsečíky.
Plzeň : Aleš Čeněk, 2022, 382 s. ISBN 978-80-7380-880-8

Recenzovaná publikace nese název Hospodářská soutěž a veřejné zakázky. Synergie a průsečíky. Vyšla v roce 2022 u plzeňského Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o. Vedoucím autorského kolektivu je doc. JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D., tedy předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Kromě Mlsny, který je v knize autorem předmluvy, závěru a summary, se na knize podílelo velké množství autorů, přičemž řada z nich platí v oblasti hospodářské soutěže nebo veřejných zakázek za známé odborníky. Namátkou můžeme zmínit např. partnery významných advokátních kanceláří, Mgr. Tomáše Machurka a JUDr. Roberta Nerudu, Ph.D., nebo vedoucího katedry mezinárodního a evropského práva PF UPOL, doc. JUDr. Michala Petra, Ph.D. I díky jejich zapojení lze mít od knihy velká očekávání.

Přesuneme-li se však od obecných očekávání kvalitní publikace k jejich bližší specifikaci, narazíme na menší problém. Vydavatelství totiž čtenáři konkretizaci očekávání nijak neusnadňuje. Publikace např. není zařazena do typizované edice, z níž by bylo jasné, zda se jedná spíše o teoretický, či prakticky orientovaný text, nebo to, jestli se jedná o monografii řešící jednu výzkumnou otázku, či soubor textů, které pojí jen jednotné téma. Tyto informace nezveřejňuje ani u popisu knihy, nebo jiným obvyklým způsobem. Čtenář tak má v tomto ohledu definitivně jasno až po přečtení obsahu, předmluvy a pár prvních kapitol. Rád bych tak širší veřejnosti danou publikaci přiblížil právě touto recenzí.

V předmluvě je uvedeno, že se jedná o odbornou publikaci, v níž jsou texty „*týkající se dílčích otázek z problematiky big riggingu a dalších soutěžně-závazkových témat*“. Takto koncipované kapitoly jsou obsahem první části knihy. V druhé části pak nalezneme příspěvky, které se věnují aktuálním výzvám hospodářské soutěže a veřejného zadávání. O těch se v předmluvě hovoří jako o doplňkových. Toto označení je odpovídající, neboť v nich není kladen takový důraz na průsečíky a synergie, jak slibu-

je podtitul knihy. Po přečtení recenzovaného textu lze uzavřít, že se jedná o publikaci veskrze přehledovou.

Knihy je psaná čtivým a srozumitelným jazykem. Jednotlivé texty jsou řazeny logicky tak, že první kapitoly nejenže samy o sobě přinášejí cenné informace, ale zároveň usnadňují porozumění následujícím částem knihy (byť je možné přistoupit i jen ke čtení jednotlivých kapitol, bez toho, aby se čtenář v textu ztrácel). V tomto ohledu lze vyzdvihnout zejména přínos autorů první kapitoly, která nese název „*Ekonomické aspekty boje s bid riggingem: je prevence ten nejlepší lék?*“ Mgr. Ester Kovanová a Goran Serdarević, PhD, v ní představují bid rigging, jeho formy a to, jak je možné proti bid riggingu bojovat za využití ekonomických metod.

Bohužel se recenzovaná publikaci nevyhnul poměrně častý neduh odborných knih, na kterých se podílí více autorů, a to opakování. Hned v kapitole 2 totiž částečně dochází k opakování kapitoly 1, přičemž nejpatrnější to je v popisu druhů bid riggingu.¹ Je škoda, že druhá kapitola v tomto ohledu pouze neodkazuje na první a dále na ní bez opakování nestaví. Jedná se však pouze o dílčí výtka k jinak velmi povedené publikaci.

Téma knihy je poměrně široké. Proto by většinu kapitol bylo možné rozpracovat do samostatných monografií. A je tak logické, že je pro zde recenzovanou knihu zásadní výše zmíněný přehledový charakter. Ten, je-li čtenáři znám dopředu, lze považovat i za silnou stránku této knihy. Díky němu se čtenář může seznámit s koncepty dané tematiky, nebo si tyto připomenout, a v případě potřeby pak navázat studiem zdrojů, které autoři využili. Praktikující právníci bezesporu ocení zejména přehledně uvedená rozhodnutí správních orgánů a soudů. Některé z kapitol se navíc samostatné monografie dočkaly již v minulosti. Čtenář tak může

¹ Srov. s. 21 kapitoly 1 a s. 45 – 47 kapitoly 2 recenzované monografie.

recenzovanou publikaci využít např. pro prvotní seznámení se s konceptem soutěžitele (a tím, jak se promítá do zakázkového práva). O tom velmi zdařile pojednává Petr v kapitole 5. V případě zájmu pak může čtenář zde nabyté znalosti rozvinout v úžeji zaměřené monografii od téhož autora „Koncept soutěžitele v českém a unijním právu“ (Petr, Zorková), zejména v kapitole VII. s názvem „Veřejné zakázky“.

Kniha se pak např. věnuje otázce, zda může dojít k bid riggingu mezi subjekty, kterou jsou součástí jednoho soutěžitele (kapitola 6), trestání bid riggingu (kapitola 8) nebo vymezení relevantního trhu u veřejné zakázky (kapitola 13).

Mimo jiné dále stojí za zmínku Nerudova kapitola 15 s názvem „Zelený antitrust. Green deal a soutěžní právo“. To zejména proto, že se jedná o jednu z kapitol, která by dle mého názoru obstála i jako samostatný recenzovaný odborný článek. Autor v ní totiž nad rámec přehledového rozboru dané problematiky představuje i rizika s ní spojená. Popisuje různé přístupy k environmentálním dohodám ze světa, tyto srovnává, a nakonec na ně nabízí i svůj pohled (resp., vzhledem k použití množného čísla, pohled autorského kolektivu). Nerudova kapitola uvádí druhou část recenzované monografie. Není tedy zaměřena na průnik hospodářské soutěže a veřejných zakázek. Namísto toho se, jak bylo uvedeno výše, věnuje aktuálním výzvám – v tomto případě jen pro právo hospodářské soutěže.

Do druhé části je, v kapitole 17, zařazeno i pojednání o vendor lock-inu. Jedná se o jednu z kratších kapitol a pro svou délku je tak na některých místech i nutně zjednodušující (což vzhledem k charakteru publikace nemusí být na škodu). Za nevyužitou příležitost lze u této kapitoly považovat skutečnost, že problematiku vendor lock-inu autoři vzhledem k názvu knihy

více nerozpracovali, nepřesunuli ji do první části a nezaměřili se na širší spektrum průsečíků mezi veřejnými zakázkami a hospodářskou soutěží. Autoři se v tomto ohledu mohli věnovat např. tomu, zda v případě vzniklého vendor lock-inu, využívá-li jej dodavatel v rámci postupu pro dodání navazujícího plnění, nemůže docházet ke zneužití dominantního postavení. Zároveň je však pochopitelné, že autoři nemohli plně obsáhnout všechna témata. V případě přípravy aktualizovaného vydání by však, vzhledem ke stále aktuálnosti předmětné problematiky, toto rozpracování mohli zvážit.

Shrňme, že publikaci lze označit za tématem spojený, logicky uspořádaný soubor odborných textů. Díky svému rozsahu, zaměření a zapojení řady autorů z různých oblastí působení si publikace zaslouží pozornost nejen právníků, ale i ekonomů. Byť se jedná o vesměs přehledovou publikaci, řada kapitol poskytuje hlubší rozbor a z tohoto pohledu tak i vyšší přidanou hodnotu pro odborníky, kteří se hospodářskou soutěží a veřejnými zakázkami pravidelně zabývají.² Petr Mlsna v předloze vyjadřuje přesvědčení, že kniha bude přínosná „*jak pro odbornou veřejnost*“ tak pro „*studenty práv*“. Z důvodu uvedených v předkládané recenzi bych tímto autorský kolektiv v daném názoru rád utvrdil. Právě pro studenty práv považuji knihu za obzvláště vhodnou a myslím, že by se v předmětech, ve kterých se vyučují hospodářská soutěž nebo veřejné zakázky, mělo jednat přinejmenším o doporučenou literaturu.

Jan Svoboda*

² Viz kapitolu 8 recenzované monografie – Trestání bid riggingu nebo kapitolu 15 recenzované monografie – Zelený antitrust. Green deal a soutěžní právo.

* Mgr. Jan Svoboda, LL.M. Doktorand Ústavu práva a technologií Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně a Cybersecurity Design & Engineering Manager v skupině SUSE.